

IZHAJA VSAK DAN

Izidi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9 zjutraj. Poslilne štev. se prodajajo po 3 evr. (6 stot.) v mnogih...

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlana naročnine, se uprava ne obra. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5 20, za pol leta Kron 3 00.

Polno-hranilnični račun štev. 841-652. TELEFON II. 11-57.

Jugoslovani!

Na višji trgovski šoli »Revoltelli« v Trstu so vzeli Italijani našim bratom najsvetejše pravo vsakega človeka, pravo, da govorijo v materinem jeziku.

Italijani, ti krvni sovražniki našega rodu, nam ne pustijo, da se učimo v svojem jeziku, da živimo na svojih tleh! Ubili nas hočejo, radi bi, da izginemo s svoje dedovine.

V Trstu, Istri in na Reki nas tlačijo Lahi. Z ljudskimi žulji ustanavljamo šole — a niti teh nam ne dovoljujejo barbari. Pri tem delu jim pomagajo njihovi bratje onstran morja, a naša vlada jih še podpira v boju proti nam, obetajoč jim vseučilišče v Trstu, vseučilišče, katero naj bi postalo trdnjava razbojniške laške družbe v navalu na nas Jugoslovane.

Jugoslovani! — Nam manjka ljudskih in srednjih šol, naši akademiki se morajo potikati po tujini, zagrebška univerza je velikemu delu Jugoslovanov zaprta, ker izpiti na njej v Avstriji niso veljavni, na tržaški višji trgovski šoli pobija laška družal našo mladino in pri takih razmerah hoče dati vlada Italijanom univerzo v našem Trstu!

Ako vre v vas še kri naših dedov, ako čutite v sebi le še iskro ljubezni za svojo dečo, za svoj jezik, rod in dom, ako ste ljudje, tedaj ne smete mirno gledati tega divjstva! Bodite ponosni, zdramite se iz mrtvila, pokazite svetu, da še živite, vzdignite svoj glas proti laškemu barbarstvu v Trstu, proti nameravani laški univerzi, proti kršenju naših pravic!

Prirajte protestne shode, povejte narodu, kako se z njim dela, zahtevajte zaščeno za prelitto kri v Trstu!

Našim šolskim zahtevam se mora ugoditi, zagrebška univerza se mora odpreti vsem Jugoslovanom; zahtevamo jugoslovansko univerzo v Trstu, a nikdar ne sme v Trst laška univerza!

Jugoslovani! Laških provokacij in nasilnosti mora biti konec! Naj vzplamti ves slovanski jug, naj zatrepeče sovražnik!

Jugoslovansko dijaštvo na Dunaju.

BRZOJAVNE VESTI.

Nemški agrarci odklopi pravna pogajanja

PRAGA 24. (Izv.) Proti vsemu pričakovanju je današnji sestanek nemških

PODLISTEK

Rdeči mlin.

Roman. Spisal Xavier de Montépin.

Ko je vstopil Lascars v Sauvageonovo sobo, se je Sauvageon pravkar prebudil in bistro pogledal svojega gospodarja.

— No, kako je? je vprašal Lascars. — Popolnoma dobro. Glava ni več tako težka, toda po vsem telesu čutim še vedno neko utrujenost.

— Štirindvajseturno spanje vam je torej delo prav dobro?

— Kaj? Tako dolgo sem spal? Gospod baron, ali ste bil z doma? Ali ste kaj izvedel? Ali se veliko govori o stvari?

— Kakor se mi zdi, zelo malo ali celo nič, in mislim, da morete biti popolnoma miren zaradi tega dogodka. Toda vprašati sem vas hotel, ali ste že toliko boljši, da lahko en dan ostanete sam. Neodvnljivi opravki me kličejo v Pariz. Ti opravki se tičejo mojega bodočega imetja in torej tudi vaše sreče. Sauvageon, vaša blaginja mi je v resnici na srcu. Kakor hitro si zopet opomorem, vam obljubljam ponovno, da vas bogato odškodujem za vaše izgube.

agrarnih poslancev odklonil po posameznih poslancih uvedena nova pravna pogajanja s češkimi agrarci. — Oficijelna izjava o shodu poudarja, da nemški agrarci sicer priznavajo nujno potrebo češko-nemških spravniških pogajanj, da pa sedanje razmere niso ugodne za obnovo spravniških pogajanj. Obenem pa tudi izjavlja, da bodo nemški agrarci postopali vedno sporazumno z ostalimi nemškimi strankami

Italijanske vseučiliščne harlekinade.

DUNAJ, 24. (Izv.) Današnji večernji dunajski listi priobčujejo v svojih poročilih o nedeljskem italijanskem shodu v Trstu tudi one stvari, zaradi katerih je bila konfiscirana ponedeljkovala „Edinost“.

Proti častniškim pilotom.

DUNAJ, 24. (Izv.) V častniških krogih vzbuja veliko nezadovoljstvo odlok vojnega ministrstva, ki dolži častniške pilote, da smatrajo zrakoplovstvo le za šport in zanemarjajo svoje častniške dolžnosti. Kakor se zatrjuje, so presliti vsi častnikipiloti, da jih zopet premeste k njihovim polkom.

Natičje v ministruvanju zunanjih stvari.

DUNAJ 24. (Izv.) „Wiener Allgemeine Zeitung“, poluoficijozno glasilo našega zunanjega urada, iz vso odločnostjo zanika belgrajsko vest, da bi bil proslull agent provokater Nastić nameščen v uradu avstro-ograrskega ministrstva za zunanje stvari.

Otežkočenje medicinskih študijev.

DUNAJ 24. (Izv.) Medicinska fakulteta dunajskega vseučilišča je sestavila načrt, po katerem hoče omejiti veliki naval dijaštva na dunajsko medicinsko fakulteto. Načrt je naravnost drakonski in zlasti za Slovane naravnost nesprejemljiv. Predvsemi zvišuje koleginjo na trikratno dosedanje viš no. Vsebuje pa tudi določbo, da sme dekanat odkloniti vse ne-nemške inozemce, pa tudi one Avstrijce, ki imajo kje v bližini kako medicinsko fakulteto. Po tem načrtu bi bili izključeni z dunajske medicinske fakultete vsi balkanski Slovani, ki sami nimajo nobene medicinske fakultete in so navezani na dunajsko, prav tako pa tudi vsi Slovenci, Hrvatje in Srbi, ki jim je graška medicinska fakulteta bližja od dunajske.

Saški kralj v Gorici.

GORICA 24. (Izv.) Saški kralj Friderik Avgust, ki je prispel včeraj iz Benetk v Gorico in se nastanil v hotelu „Sudbahn“, si je danes ogledal mesto in grad. Ob 11 dopoldne je odpotoval kralj na Bled.

† Bude Budesavljevič

ZAGREB, 24. (Izv.) Danes je po daljšem bolehanju umrl znan srbski politik Bude Budesavljevič star komaj 42 let. Budesavljevič je bil eden glavnih ustanoviteljev hrvatsko-srbske koalicije in vse do zadnjega eden najuglednejših nje članov.

B n Škerlecz v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 24. (Izv.) Hrvatski ban baron Škerlecz je danes vnovič prispel iz Zagreba v Budimpešto, da obnovi pogajanja za parlamentarizacijo hrvatske vlade, ki jih je moral zadnji teden prekiniti zaradi svoje bolezni.

— Gospod baron, pojdite z bogom ali z vragom! Meni je prav vseeno, kdo vam pomaga, bog ali vrag. Pojdite, hitite, samo, da boste prej v Parizu. Izgubite ne smete niti minute časa! Gre za srečo naju obeh. Ne skrbite zame, skrbel bom že sam zase. V kuhinji je še nekaj jestvin, da si pripravim obed. Za sedaj prosim samo malo vode in kruha.

Ko se je Lascars oblekel, sicer preprosto, toda primerno svojemu stanu in vtaknil v žep tudi svoj denar, ker je bil pričnan, da bi pod Sauvageonovim varstvom ne bil varen, je odšel peš v Rueil in je tamkaj počakal poštnega voza, ki je vozil vsak dan iz St. Germaina v Pariz.

Ko je dospel Lascars zvečer v Pariz, je bila njegova prva pot v rue Culture-Sainte-Catherine? Ta cesta je sedaj zelo zapuščena in zanemarjena, tedaj pa je stanovalo v njej plemstvo in bogataštvo. V neki trgovini je vprašal Lascars, kje se nahaja hotel de la Boisière, in so mu ga tudi pokazali.

Prav tedaj, ko si je hotel Lascars natančneje ogledati to obsežno poslopje, je bogato opremljen vratar odprl hišna vrata, skozi katera je prišla na ulico sijajna kočija. Po tedanji navadi so visele ob vozu štiri svetiljke: dve spredaj, dve pa ob strani. V jasnem svitu svetiljk je mogel iz-

Volitev župana v Reki

REKA 24. (Kor.) Danes popoldne se je vršila izredna seja mestnega zastopstva. Na dnevnem redu je bila volitev župana. Seje se je udeležil guverner grof Wickenburg v ogrski gali. Ker ni nihče hotel sprejeti starostnega predsedstva, je prevzel predsedstvo guverner sam in odredil volitev. Izvoljen je bil Richard Zanella. Ker se Zanella ne nahaja v Reki — je v ogrskem parlamentu — je izjavil guverner, da skliče po povratku Zanelle novo sejo, v kateri se izvoli tudi podžupan. Izvolitev župana še ni definitivna, ker mora še predložiti cesarju v potrditev.

Reške bombe.

BUDIMPEŠTA 24. (Izv.) Ogrski korespondenčni urad poroča, da je reški guverner grof Wickenburg izjavil najodločnejše, da ni niti reška lokalna vlada niti obmejna policija v nikaki zvezi z onim bombnim atentatom, in da je popolnoma izmišljeno, da bi bila policija potom katkega agenta provokaterja dala izvršiti oni atentat, da bi imela vlada povod za po državljenje reške policije.

Brezposelnost v Budimpešti

BUDIMPEŠTA 24. (Kor.) Število brezposelnih znaša v Budimpešti in bližnji okolici 29.274 oseb.

Izpremema v črnogorskem prestolonasledstvu.

BELGRAD, 24. (Izv.) „Štampa“ javlja iz Cetinja, da črnogorski prestolonaslednik Danilo v kratkem odstopi od prestolonasledstva, katero preide potem na prince Mirka. Vzrok tej izprememi je dejstvo, da je bil Danilov zakon dosedaj brez otrok, dočim pa ima Mirko moške potomce. V belgrajskih krogih se izjavlja, da se ne pripisuje tej izpremimi nikak poseben pomen, ker je za Srbijo vseeno, kateri črnogorski princ je prestolonaslednik. Vsekakor pa da bi bil Mirko kot prestolonaslednik simpatičnejši, ker je njegova soproga Srbinja, rojena Konstantinovičeva.

Spopad ob srbsko-bolgarski meji

BELGRAD 24. (Izv.) Srbski tiskovni urad poroča, da je prošlo noč napadla četa macedonskih dezertjerjev skupaj z večjim številom bolgarskih četašev srbsko obmejno stražo v bližini Strumnice. Dva srbska vojaka sta bila težko ranjena. Srbska straža se je umaknila. Dezertjerji in četaši so nato stražnico zažgali. Srbska vlada je odredila stroge preiskavo in je povabila tudi bolgarsko vlado, da odpošlje dva zastopnika.

Srbsko pristanišče v Solunu

BELGRAD 24. (Izv.) Pogajanja med Srbijo in Grško v zadevi srbskega pristanišča v Solunu potekajo jako ugodno in se v kratkem zaključijo. Srbska narodna banka otvori v Solunu filijalko, katere glavna naloga bo, da bo podpirala srbski izvoz preko Soluna.

Novo železnice v Srbiji.

BELGRAD 24. (Izv.) Snoči se je vršil ministrski svet, v katerem se je definitivno določil program za gradnjo novih železnških prog. Najprej se začne graditi proga Skoplje—Bitolj in pa Merdare—Prizren. V tretji vrsti pa prihaja vpoštev železnica skozi Sandžak, ki se pri postaji

Uvac priključi bosenskim železnicam, potem proga Bitolj—Kočana in končno proga od Donave do Jadranskega morja. Kod bo šla ta proga, še ni definitivno določeno. Večina v ministrskem svetu je za progo preko Albanije, nacionalno časopisje pa zahteva, naj bi šla proga preko Crnegore. Ako se zgradi železnica po prvem načrtu, se bo odcepjala nova proga pri Nišu od orientalske železnice in bo vodila preko Kosovskega poja in prestopala blizu Prizrena albansko mejo, prihajala pri Dibri zopet na srbsko ozemlje in potem pri Struzi nazaj na albansko ter vodila preko Elbasana v Drač.

Italijanski kapital v Srbiji

BELGRAD 24. (Izv.) Neka skupina italijanskih kapitalistov iz Sicilije se pogaja s srbsko vlado, da jej da na razpolago večje število parnikov za zveze Soluna z Italijo, Egiptom in Malto. Listi poročajo, da je srbska vlada že pristala na to ponudbo in obljubila družbi 130.000 dinarjev letne podpore. Obenem pa poudarjajo listi, da je pač značilno, da avstrijska vlada, ki si daje od Italije odvezmati trg za trgov v balkanskih državah, sama skupno z isto Italijo vodi Slovanom in sploh balkanskim državam sovražno politiko.

Bolgarsko sobranje

SOFIJA 24. Sobranje se snide dne 2. aprila k izrednemu zasedanju.

Proti Poljakom na Pruskem.

BERLIN 24. (Kor.) Poslanska zbornica je danes nadaljevala v drugem branju proračun naseljevalne komisije v Zapadni Pruski in Poznanjski. Po daljši debati je izjavil poljedelski minister Schorlemer, da vlada preneha z dosedanje poljsko politiko, ko bodo Poljaki lojalni državljani, česar pa še dolgo ni pričakovati. Dolžnost in naloga vlade je, da stori vse za okrepitev nemštva v Zapadni Pruski in Poznanjski. Proračun komisije se je odobril.

Za zblizanje Malorusov in Velikorusov.

MOSKVA, 24. (Izv.) Tu se je ustanovilo pod predsedništvom bivšega moskovskega župana Gučkova, brata znamenitega ruskega parlamentarca Gučkova, načelnika oktobristov, novo društvo, ki mu je namen premostitev nasprotstev med Malorusi in Velikorusi.

Polzkušna mobilizacija na Ruskem.

PETROGRAD 24. (Izv.) Vojni minister Suhomlinov odpotuje v kratkem v Kijev, da bo odtam nadzoroval vojaške odredbe v mejnih pokrajinah.

Nemški cesar Viljem v Benetkah.

BENETKE 24. (Kor.) Cesarja Viljama so sprejeli na kolodvoru zastopniki italijanskih oblasti, nemški poslanik Flottow ter admiral in poveljnik v Benetkah se nahajajočih bojnih ladij. Ob sviranju nemške himne je zapustil cesar kolodvor in živahno pozdravljan po ogromni množici vstopil v čoln jahte „Hohenzollern“. Ko je čoln prispel pred Markov trg, so ga italijanske in nemške vojne ladje pozdravile s strelji. Istčasno se je pokazal nad pristaniščem vojaški zrakoplov, čigar polet je cesar pazljivo zasledoval. Ob 10 dopoldne se je cesar dal odpeljati na jahto „Hohenzollern“.

mornatih mizic in čakal, da pride natakar, je opazil — prestrašil se je ne malo, ko je vedel, da ga zasledujejo biriči, da ga dva mlada človeka, ki sta mu še z nekim tretjim gospodom sedela ravno nasproti pri sosednji mizi, neprestano opazujeta z radovednostjo, ki je že merila na predržnost. Pa tudi on sam je natančno začel opazovati ono trojico.

Ne, ni bilo mogoče, da bi tadva mlada gospoda pripadala oni sestradani tolpi al-guazilski, ki je na neprestanem lovu za dolžniki. Bila sta obledena preskrbno, preokusno in prebogato, in drugič sta kazala njuna fina, toda nekoliko bleda in omršavela obraza njuno aristokratsko pokolenje. Nosila sta tudi tedaj običajne znake plemstva: meč in črevlje v rdečimi petami.

Tretji je bil človek kakih petdesetih let. Po obleki in njegovem ponašanju bi ga bil človek sodil, da je z dežele. Na njegovem bakrenordečem licu se je jasno kazala nadtost in neumnost.

— Prav čisto nič se ne motim, če pravim, da sta tadva mlada kragulja napravila dober plen, — je govoril Lascars sam pri sebi. — Star gosak z dežele, ki mu mislita oskubsti nekoliko perja. Toda zakaj me neki gledata tako nesramno? (Dalje).

poznati Lascars, da je v vozu sedel starejši gospod v zelo izbrani obleki z dvema damama. Toaleta obeh dam je bila sicer zelo dragocena, toda preobložena je bila tako zelo z raznim lepoticjem, da je bilo takoj mogoče izpoznati, da dami ne pripadate v resnici fini družbi, temveč najbrž operi. V tem pogledu je imel Lascars zelo izvežvano oko.

Od precej obilnega vratarja, ki pa mu je moral razvezati jezik šele s cekinom, je izvedel Lascars, da monsieur de la Boisière ni niti oženjn niti vdovec, temveč še samec, da živi precej potratno in mnogo občuje z mladimi damami.

To pojasnilo je popolnoma zadostovalo Lascarsu in zato tudi ni dalje izpraševal vratarja.

Ker je bilo prepozno — bilo je že osem ura — da bi se še tisti večer vrnil v rdeči mlin, je začel premišljati, kako bi prebil večer. Pred vsemi je sklenil, da gre večerjat, potem pa je vse nadaljnje hotel prepustiti slučaju.

Gostilna »k zlatemu vozu« v rue St. Honoré, kamor se je dal ponesti v nosilnici, je bila tiste čase to, kar je dandanes »les frères provencaux« ali »Café anglais«, namreč restavracija, v kateri so se shajali v velikem številu pariški dobroživci.

Ko se je vsedel k eni onih malih mra-

BENETKE 24 (Kor.) Cesar Viljem je dal izročiti beneškemu županu 3000 mark kot dar za družine, ki so prizadete po nesreči dne 19. t. m. Moštvo jahte „Hohenzollern“ je izrekel svoje priznanje na reševalnem delu.

Uvoz avstrijskih vin na Ogrsko.

DUNAJ 24. (Kor.) Jutrišnja uradna „Wiener Zeitung“ priobči vladno poročilo, da so pogajanja z ogrsko vlado v zadevi uvoza avstrijskih, zlasti dalmatinskih vin na Ogrsko končana in sicer s popolnoma zadovoljivim uspehom. Oblastveno se bodo odslej preiskovale le one posamezne pošiljke, za katere je upravičen konkreten sum, da blago ne odgovarja ogrskim tozadevnim zakonskim predpisom.

Zapuščina kardinala Rampolle.

RIM 24. (Izv.) Zapuščina kardinala Rampolle, kakor so dognali sedaj, znaša 425.000 frankov v denarju in vrednostnih papirjih. Sluga kardinalov, Bepigno, ki je osumljen, da je skrjal kardinalovo oporoko, se nahaja še vedno v zaporu.

Politični umor na Chiosu.

CARIGRAD 24. (Kor.) „Jeune Turc“ priobči druge še nepotrjene vesti, da so muftija na otoku Chiosu umorili grški zlikovci. List izraža bojazen, da ta dogodek ne ostane brez posledic.

Ministrska kriza na Francoskem.

PARIZ 24. (Izv.) V političnih krogih se zatrjuje z vso gotovostjo, da pada že danes ministrski predsednik Doumergue z vsem kabinetom ostavko. V zbornici se danes kar najživahneje razpravlja skoraj edino le o vprašanju demisije kabineta in novi vladi. Splošno prevladuje mnenje, da prevzame sestavo novega kabineta Beytral. — Ministrstvo notranjih stvari bi prevzel Viviani, zunanjih stvari pa najbrž Delcassé.

PARIZ 24. (Izv.) Izvrševalni odbor radikalne in socijalistično radikalne stranke je izdal obvestilo, da se Caillaux nikakor ni popolnoma umeknil iz političnega življenja. Sedaj, v svoji veliki žalosti in skrbeh še ni storil nikakega definitivnega sklepa.

Nove volitve na Francoskem.

PARIZ 24. (Izv.) Vlada se je izrekla proti vsakemu zavlačevanju razpisa novih volitev. Isto je tudi izjavil izvrševalni odbor radikalne in socijalistično radikalne stranke.

Rochettova afera.

PARIZ 24. V včerajšnji seji odseka za preiskavo Rochettove afeje je Briand popolnoma potrdil Fabrovo izjavo, da oni Fabrov zapisnik ni bila uradna listina. Ko je izstopil Briand iz justičnega ministrstva in prevzel ministrsko predsedstvo, je izročil ono listino Barthouju. Nekaj dni pred Calmettovo smrtjo so govorili o stvari Caillaux, Barthou in Briand in je Barthou povedal, da ima Calmette prepis one listine. Briand in Barthou sta potem toliko časa obdelavala Calmetta, da je prisegel, da ne objavi one listine. Briand je izpovedal nadalje, da zato ni prej odkril te stvari, ker ni hotel izzvati škandala, ki bi zadel politične nasprotnike. Fabrove listine ni nikdar smatral za uradno listino.

PARIZ 24. (Kor.) Zbornica je brez debate sprejela Jaurèssov predlog, da pristojna komisija za preiskavo Rochettove afeje sodna oblast.

Afera gospe Caillauxove.

PARIZ 24. (Izv.) Preiskovalni sodnik je zaslisal danes bivšo sotrudnico „Figarovo“, princesinjo Masague Estradere, ki je izpovedala, da je tedaj, ko se je razporočila gospa Caillauxova, uničila gospa Duprejeva tri pisma, vendar pa si je ohranila njih fotografije. Calmette, ki je vedel za to, je ponudil dvema osebam, katerih ena je bila priča, 30.000 frankov, da bi mu omogočili sestanek z lastnico onih fotografij. Ni pa dosegel svojega namena. Ker pa je bilo v „Figaru“ priobčeno pismo s podpisom „Jo“, je mislila gospa Caillauxova, da ima Calmette tudi

ostali dve pismi. „Figaro“ piše z ozirom na izpovedbo svoje nekdanje sotrudnice, da Calmettu, ki ga je poznal ves svet, pač ni bilo treba ponujati za omogočitev sestanka z ono gospo 30.000 K, in da tudi ni verjetno, da bi bil Calmette, ki je bil zelo previden in molčljiv, povedal take stvari princezinji. Govoril je o svojem boju proti Caillauxu samo z onimi svojimi sotrudniki, do katerih je imel polno zupanje.

PARIZ 24. (Kor.) V današnji seji je izjavil prejšnji ministrski predsednik Barthou, da ni nahajal Calmetta proti Caillauxu, pač pa na Doumerguevo in Caillauxovo prošnjo posredoval in dosegel, da „Figaro“ ni priobčil nekkih listin. Doumergue je Caillauxu da sta se mu zahvalila zato.

Kritičen položaj na Irskem.

LONDON 24. (Izv.) General Gough, poveljnik 3. kavalerske brigade, je po ukazu vrhovnega poveljnika umaknil svojo prošnjo za izstop iz armade. Med dublinskimi vojaštvom vlada še vedno veliko razburjenje. Potrjuje se vest, da je izjavilo 75 odstotkov častnikov, da izstopijo iz armade, ker se nočejo udeležiti ulstrske kampanje.

LONDON 24. (Iz.) Vodja ulstrskih protestantov Carson je izjavil, da je postopanje ulstrskih protestantov odvisno od postopanja vlade. Če jih pusti vlada v miru, bo vse dobro, če bi pa vlada nameravala udariti po njih, pa ne bodo čakali, da udari vlada, temveč udarijo oni prvi. — Liberalni listi ostro napadajo Asquitha in vlado, da je preveč popustljiva proti častniškemu zboru, ki je pravo gnezdo konservativizma. Zahtevajo, da se uporni častniki nemudoma odpuste in nadomeste s podčastniki. Vojni minister Seely je izjavil, da vlada predloži prihodnje dni zbornici ves material, ki popolnoma pojasni položaj.

Ministrska kriza na Japonskem.

TOKIO 24. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Ministrski predsednik je podal cesarju ostavko vsega ministrstva.

Velika nesreča na Sprevi.

KOEPENICK 24. (Kor.) Danes ob 5:30 zvečer je neki parnik zadel ob prevozni brod, na katerem se je nahajalo 20 do 22 delavcev, med njimi več žensk. Brod se je potopil. Rešilo se je samo 6 oseb.

Za pravico! Proti nasilju in izdajstvu!

Javni shod političnega društva „Edinosti“ dne 18. marca 1914 v „Narodnem domu“ v Trstu.

Govor dra. O Rybáře.

Značilen za vse mišljenje naše socijalne demokracije o naših bojih za uveljavljenje Slovenstva na tržaškem ozemlju, je način, kako je poročala »Zarja« o dogodkih na Revoltelli. Poročala je v prilogi — »Piccola«! Nič ni govorila o vzrokih, ki so izzvali te dogodke, ampak govorila je le o bojih med slovenskimi in italijanskimi nacionalisti. Povedala je pač, da sta bila ranjena dva Italijana — in še to ni bilo resnično, ker je bil ranjen samo eden — zamolčala pa je, da so bili ranjeni štirje naši. Zasmehljivo govori celo o naši šolski družbi, češ, da nimamo družega po glavi, in da se ne brigamo za zdravje in usodo otrok po ulicah. »Zarja« piše o družbi tako, kakor da so njeni nameni in cilji nekaj brezpomembnega in nepotrebnege, kakor da ustanavljanje in vzdrževanje šol ne bi bila najlepša in najvzvišenejša naloga. Kaj naj storimo mi? Mari ni skrb za javno zdravje in varnost otrok izven šole naloga občine, oziroma države?! »Zarja« pa ne napada teh dveh faktorjev, ampak le nas!

Ali je treba govoriti o važnosti šole? Odkod pa imajo Nemci in Italijani toliko moč? Mar ne ravno odtod, da imajo na razpolago vsa sredstva za izobraževanje svojih ljudi in usposabljanje za konkurenčni boj? To isto hočemo mi s svojim bo-

jem za šolo doseči za naše ljudi, da ne bodo zavzemali samo nižjih podrejenih mest v javnem življenju, ampak tudi bolj. Zato bi nas morali socijalni demokrati je hvaliti in nas podpirati! Pa tudi to je laž, da mi ne mislimo na drugo nego na Ciril-Metodove šole. Ali si nismo ustvarili tudi močne gospodarske organizacije? Kako lepo je število naših gospodarskih društev v mestu in po okolici, kako lepo se je že izpopolnila naša delovna organizacija v mestu! Kako nam more torej »Zarja« očitati, da se vse naše delo omejuje na zadovoljevanje narodnega šovenizma, ko razvijamo uspešno delo tudi na gospodarskem polju?! Kdo je ustanovil naši najstarejši organizaciji delavcem na korist — naši delavski podporni društvi? Kdo je ustvaril našo obrtno nadaljevalno in po vseh hvaljeno trgovsko šolo?! To vse smo mi ustanovili, mi sami iz lastnih moči! Nu, kaj so pa napravili doslej socijalni demokrati za gospodarsko utrjevanje našega življa v Trstu?! Kaj so še napravili za skupno Sloventstvo, ali za poedince?! Nič! Ker ne morejo, ker so le štafeta italijanske socijalne demokracije tudi tedaj, ko ta nastopa proti nam!!

Vedno nam očitajo, če nismo storili tega ali onega, čeprav vedo, da je to naloga države in občin. Kar se nikjer v Avstriji ne zahteva od političnih vodstev, in česar čisto vlada ne more izvršiti, to naj bi tu v Trstu napravili mi reveži. Preveč časti nam izkazujejo. Nu, pa zakaj ne stori vsega tega socijalna demokracija, ko ima vendar v zbornici poslancev močno skupino blizu 90 svojih zastopnikov?! Naši jugoslovanski socijalni demokrati naj torej adresirajo svoje zatožbe na svoje zastopnike! In uverjeni naj bodo, da jih bomo mi vsikdar radi podpirali, kadar bodo hoteli napraviti kaj koristnega.

Vse to obrekovanje na našo škodo je v resnici le plod zavisti, ker napredujemo, dočim oni nazadujejo, o čemer priča dejstvo, da so morali prenehati z izdajanjem »Zarje«, kakor dnevnika. Ali včasih prihajajo vendar trenutki, ko se tudi naši socijalisti spominjajo, da so Slovenci in da se celo sklicujejo na svojo narodnost. Ko se je začelo »Zarji« slabo goditi, so pisali, da je graški socijalistični list »Arbeiterwille« sicer dober list, ali za Slovence da ni! Za slovenske socijaliste da je »Zarja«!

»Zarja« priznava slovenski napredek v Trstu od leta 1907. sem, kakor se kaže na volitvah. Ali kdo je podal ta dokaz? Mari slovenski socijalisti s tem, da so vedno glasovali za italijanske socijalne demokrate?! Ta dokaz smo podali le mi slovenski narodnjaki. In če bi bili tudi socijalisti glasovali za slovenske kandidate, bi se naše število pokazalo še večje. Ali, oni so prepusili le nam, da pokažemo število Slovencev v Trstu.

Na dr. Tumi vidimo, da je v tih naših jugoslovanskih socijalnih demokratih, samo zanikanje. Slovenski narodno-napredni stranki očita dr. Tuma banalno protifarstvo. Kdo pa je bil ustanovitelj narodno-napredne stranke na Goriškem? Dr. Tuma!! Tako bije mož samega sebe po zobe.

Dr. Rybář je zaključil: Pozivljemo naše socijalne demokrate, naj že enkrat opuste ta večna zbadanja! Če bodo hoteli koristiti, jih ne bomo ovirali, če bodo hoteli izvršiti kako pametno misel, jih bomo podpirali. Ali tudi oni naj puščajo nas v miru, ko skrbimo za obrambo našega naroda in pri tem skrbimo tudi za gospodarski interes našega delavca. **Le močan in zadovoljen narod ima lepo bodočnost.** Pa tudi, če socijalni demokrati ne bodo hoteli uvaževati tega našega apela, tudi če nas bodo nadalje ovirali na našem delu, **pojdemo mi svoje poti dalje** — pa naj bo to socijalistom prav ali ne!

Na to je še delavec Ernest Volarič pozivljaval svoje tovariše, naj ostanejo zvesti narodni stvari, naj se organizirajo v naših društvih, naj bodo odločni in neustrašeni po junaških zgledih bratov na Balkanu.

srečno. Kaže nam ljudi krute in neupogljive, kadar gre za domovino, a iskrene in plemenite, kadar gre za zgolj človeške osebne interese. Ravno to povzroča, da nam ti, na videz grozni ljudje postajajo tekem igre simpatični, tako, da nas nehote potegnejo za seboj, da nehote z njimi čutimo in se za nje navdušujemo.

Marc Arron, glavni junak te drame, se je povzpел v revolucijskih vrstah z lastno močjo iz ničesar do visokega revolucijskega častnika. On je pravi vojak-revolucionarjec od nog do glave, ponosen in neizpros in rečeh domovine, a potem plemenit in blag napram svojemu trpečemu sovražniku. Dotikljaj nežne roke Alaine, soproge njegovega sovražnika, izpremlinja njega, leva, v krotko jagnje in ga privaja do dejanj, ki so v popolnem nasprotju z načeli revolucije. On vse to dobro ve, ravno tako tudi, kaj ga čaka, a kot junak ne beži. Sam se obtoži, sam se obsodi in sprejme na lastno zapoved smrt iz rok svojih vojakov.

To je krasen protitip — Marquisa Tressoillesa, predstavitelja tedanje aristo-

Domače vesti.

Mladinska enka's. Za zaupni sestanek, ki se bo vršil v nedeljo, dne 29. t. m., si podpisani dovoljuje priporočati sledeči poslovni red: 1) Svrha zborovanja je v smislu razposlanih vabil a) pregled sedanjega delovanja, b) posvetovanje o bodočem delovanju, c) sklepanje o danem postopanju. — 2) Zborovanje pričae točno ob 10 in bo trajalo kvečjemu do 12 in pol. — 3) Zato da se ta čas popolnoma izrabí, naj oni, ki nameravajo govoriti k eni ali drugi gorinavedeni toček, izročijo ali pošljejo podpisanim vsaj do sobote zvečer povsem kratek posnetek svojega poročila oziroma svojih predlogov, toliko da se govorniki lahko razvrstijo po gornjem stvarnem sporedu in da se lahko določi na posameznega govornika odpadajoči maksimalni čas. — 4) Od 9 do 10 dopoldne se bodo udeleženci vpisovali v dotični zaznamek in se bodo posebej tudi priglašali zastopniki posameznih društev. Medtem se tudi sporazumno s priglašeni govorniki končno sestavi govorniška lista. — 5) Ob začetku zborovanja se ta poslovni red predloži zborovalcem v odobritev. — Dr. Josip Wilfan.

Volitve v občni pokojniški zavod.

Opozarjamo naše ljudi, ki so člani občnega pokojniškega zavoda, da hodijo od pisarne do pisarne razni ljudje, ki z legitimacijami „Lege dei datori di lavoro“ (podpisani dr. Cimadori) ali pa „Lege degli impiegati civili“ pobirajo glasovnice za volitve v glavni odbor zavoda. Italijanom gre za to, da bi si zagotovili tudi še nadalje popolno oblast v zavodu, in zato delajo na vse kriplice, da bi dobili v pest čim največ glasovnic. Ne sme ga torej biti niti enega našega človeka, ki bi izročil svojo glasovnico laškemu nabiralcem. Glasovnice naj se pošiljajo izključno le na naslov: dr. Edvard Slavik, odvetnik, Trst, Galattijeva ulica št. 20.

Ali res — sužnji?! Citatelji vedo, kako je hotela socijalnodemokratska »Zarja« izkoristiti naš konflikt z učiteljskimi novostrujarji, kako jih je hujskala proti našemu političnemu vodstvu in proti narodni stranki sploh s trditvijo, da hočejo narodnjaški »polbogovi« imeti v učiteljih svoje sužnje. — Sužnje?! Kaj pa zahtevamo od učiteljev na naših Družbinskih šolah?! Ali zahtevamo, naj napravljajo kake osebne usluge temu ali onemu »polbogov«?! Ali imajo morda ti »polbogovi« kake osebne koristi od institucij, pri katerih naj sodelujejo učitelji?! Mari vlečejo dobičke od Sokola, od pevskih društev, od Glasbene Matice, ali od Ciril-Metodovih zavodov?! Torej od institucij, ki so same vse krvavo potrebne podpore in za katere morajo narodnjaki — pred vsemi pa ravno »polbogovi« — neprestano sezati v žep!! Pri teh ustanovah naj sodelujejo učitelji, v kolikor ni na škodo naloge njihovega učiteljskega poklica! S tem pa ne postajajo sužnji kogar si bodi! Narobe! Nasprotno. Ravno taki učitelji si zagotavljajo hvaležnost vodstva, uživajo ugled in spoštovanje na vseh straneh in jim naraščča avtoriteta pred ljudstvom. Taki učitelji ne le, da ne izgubljajo ničesar, pač pa še pridobivajo na korist svoje pozicije in s tem tudi na korist šole in njenega vzvišenege namena!! Le pojdite in vprašajte med ljudstvom, katere bolj časti, ali tiste, ki se udeležujejo narodnega dela, ali pa tiste, ki menijo, da bi bilo pod njihovo častjo, če bi se udeleževali tega narodnega dela?! Vse tisto operiranje z narodnjaškimi »polbogovi« in s tistim suženjstvom ni nič drugega, nego floskule, ki naj opravičujejo indiferentizem izvestnih gospodov napram težkemu narodnemu delu, napram hudemu boju, ki ga moramo biti tu za veljavo Slovenstva in ki ga bomo mogli srečno izvojevati le tedaj, če se ga bodo — poleg svojih stanovskih dolžnosti — udeleževali vsi sloji, in če bodo

PODLISTEK

V plamenu revolucije.

(K današnji premijeri v slovenskem gledališču v Trstu.)

V igrokazu „V plamenu revolucije“ se predstavlja danes našemu gledališkemu občinstvu dramski pisatelj Sophus Mihaëlis. Mihaëlis je eden izmed najboljših danskih dramskih pisateljev, ki je v zadnjih letih dosegel svetovni glas.

Drama „V plamenu revolucije“ ali „Revolucijska svatba“ se odigrava za časa velike francoske revolucije, ki je strmo glavila s prestola Ludovika XVI in ga tirala na morišče.

Mnogo dramskih pisateljev je že uporabilo snov iz teh viharnih časov Francije. Večinoma pa se vse te drame niso mogle stalno vzdržati na repertoarju in so že pozabljene. Izvzeti bi se edinole mogla „Madamme Sans Gene“, ki se uprizarja na vseh velikih gledališčih z najlepšim uspehom. Da te drame niso prišle do

prave veljave, pripisati je pač edinole temu, da so vse te drame pravzaprav le nekake historične slike brez pravega življenja, brez psihološko obdelanih momentov in prave dramske moči, katera kot taka mora na poseben način delovati na gledalca. Nasprotno pa je pri „Revolucijski svatbi“, ki je globoko psihološko očrtano, obdelano, zaokroženo delo.

Avtor te drame nam kaže ono veliko razliko med obema slojema tedanje Francije: nenavadno odločnost in brezobzirnost, ostrost in neumljenost revolucionarjev na eni in na drugi strani brezprimerno malodušnost aristokracije, ki je morala bežati iz svoje domovine pred plameni revolucije. V ljubezni do domovine sta si obe stranki euaki in za domovino doprinašata obe največje žrtve.

Avtorju se je docela posrečilo, pokazati nam s psihologičnega stališča te velike borbe obeh smrtnih sovražnikov. Kaže nam ljudi, katerim so prirodni zakoni vsilili orožje v roke, da rešijo svojo domovino iz rok tlačiteljev aristokratov, samo da napravijo Francijo veliko in

kraclje, ki je bila prisiljena bežati iz domovine pred nevihto revolucije. Marquisau se sicer ne more odreči ona velika in iskrena ljubezen do domovine, v kateri je preživel svojo mladost in našel svojo družico, a vzgojen v mehkužnem egoističnem ozračju tedanje aristokracije, se skoraj zgruja pod težo grozot, ki ga zadevajo ravno v njegovi poročni noči. Samo svoj mladi soprog se ima zahvaliti, da ga revolucionarji ne uničijo in da si reši golo življenje.

Kak kontrast med revolucionarji in aristokracijo: tu samosatajevanje, samoobsodba, žrtvovanje laste osebe zo storjen pregrešek proti domovini, tam pa malodušnost, strahopetno molodovanje za golo življenje!

Predaleč bi dovedlo, ako bi se hotel spuščati v vse posameznosti te v resnici krasne drame. Upam pa, da naše gledališko občinstvo ne opusti danes prilike, da se seznaní s tem svetovnim delom, kajti ta drama v resnici ne zaslučuje, da bi se igrala pred praznim gledališčem.

Josip Toplak.

prednjačili z lepim zgledom ravno inteligentni sloj!! Pri nas ni in nočemo imeti sužnje, ampak sotrudnikov hočemo, ki bodo vsi enako cenjeni, sodelovali na narodnem delu, vsak po svoji poziciji in po svojih gospodarskih in intelektualnih močeh.

Napadi so organizirani! Prejeli smo: Včeraj ob 10.30 predpoldne sem stal pred vrati mestne bolnišnice. Tik poleg mene sta stala neki mlad gospod in neka mlada gospica v živem razgovoru. Govorila pa sta tako glasno, da sem slišal vse. In mladi gospod je pripovedoval vsi: »Ieri sera gavemo da ai s'ciavi. Lui, (namreč kak negov prijatelj) ga da a un s'ciavo col baston per la testa! Ognj sera she demo! Na to je menila gospica poredno: »Jih dajete in jih dobivate!« On pa je odvrnil, da to ne, ker da so previdni, da se drže po več skupaj in da se ne lotijo, če je preveč ščavov! To je torej interesantno priznanje, da so sedanji napadi organizirani in da napadajo vedno v premoči!! Opozoril sem redarja, ki je stal blizu vrat, na to dvojico, ali rekel je, da ne more nič storiti, ker bi dotičnik vse utajil.

Iz mestne bolnišnice. Včeraj prdpoldne okoli 10. ure sta prišla v vežo mestne bolnišnice neki mož in neka ženska iz Istre. Vprašala sta navzočo postrežnico po nekem bolniku, ker se nista vedela kam obrniti. Pokazala sta jej dopisnico, ki jima je naznanila, da je bila na dotičnem bolniku izvršena operacija. Postrežnica pa jima je odgovorila: »No capišo!« Nato se ju je usmilil neki slučajno navzoč Slovenec in ju odvel v VII. oddelek. Tu je vprašal postrežnico v italijanskem jeziku po dotičnem bolniku, navzoča postrežnica pa je odvrnila osorno: »Pojte ga sami iskat!!« — Namesto da bi šli ubogim ljudem z dežele, ki si ne vedo pomagati, na roko, jih puščajo v največji zadregi in poparjenosti. Take so tiste postrežnice v bolnišnici, za katere se naši socijalisti toliko razvneajo.

Služba šolskega sluge je razpisana s 1. dnem majnika t. l. na slovenski državni gimnaziji v Gorici. Prošnje do 30. aprila t. l. goriskemu dež. šol. svetu v Trstu. („Osservatore“, št. 25, s dne 23. t. m.) Razpis službe je v uradnem listu priobčen samo v — nemškem jeziku.

Govoril se, da je neki lahonski lopov poškodoval neko slovensko učenko iz ul. Acquedotto, in sicer, da jo je napadel na ulici, ko je šla v šolo, ter jo pograbil za vrat in ranil, ker je govorila slovenski. — Ker se nam vted večno dospela vesti ni bilo možno natančneje poučiti o zadevi, prosimo vodstvo imenovane šole, da nam sporoči, kaj je na njej. Ob sedanjem divjanju lahonskih lopovov je pač vse mogoče!

Tržaška mala kronika.

Trst, 24. marca.

Samoumor. Danes dopoldne si je naj pokopališču pri Sv. Ani 28letni Alojz Križman pognal kroglo v glavo. Zadel se je v desno senco. Z vozom rešilne postaje so ga prepeljali v bolnišnico, kjer pa je kmalu na to izdihnil. Vzrok samoumora ni znan.

Ali je bil rop? Včeraj je ovadil policijski postaji v Skednju 42letni Josip Fleisch, rodom iz Belgrada, ki je zaposlen v škedenjkih plavžih, da je šel zvečer domov, da sta ga napadla dva neznanca, ki sta mu odvzela srebrno uro s srebrno verižico in denarnico, v kateri je imel 32 kron, ter ga še pošteno pretepla. Policiji se je zdela stvar precej neverjetna in je uvedla vsestransko najstrožjo preiskavo. Mogoče je, da se končno izkaže, da si je Fleisch rop le izmislil. Zakaj neki?

Poboj na morju Tekom zadnje vožnje parnika Avstro Amerikane, „Francesca“, v Južno Ameriko, ko je parnik plul mimo Gibraltarja, sta se nekaj sprla na parniku 21letni kuharski pomočnik Romeo Clima, ki je rodom iz Pule, in pa drugi kuhar, za čigar ime se še ne ve. Končno je Clima pograbil nož in precej težko ranil kuharja. Ko je „Francesca“ priplula v Buenos Ayres, so Clima kot aretiranca prepeljali na parnik „Eugenia“, ki je last iste parobrodne družbe. „Eugenia“ je prispela te dni v Trst in Clima so odpeljali v sodni preiskovalni zapor.

Lep soprog. Pred par tedni smo poročali, da je 24letna Amalija Gasperinijeva, stanujoča v ul. Dante Alighieri št. 4, ovadila policiji svojega lastnega soproga Ivana Gasperinija, starega 38 let, rodom iz Vidma v Italiji, stanujočega sedaj v ul. Farneto št. 46, da jo je prisilil, da se je pro-

dajala drugim za denar, ki ga je potem morala izročiti svojemu možu. Vsled tega je tudi pustila svojega moža in šla stanovat drugam. Gasperiniju pa seveda to ni bilo nikakor prav in to temmanj, ker je tako izgubil lepe postranske dohodke, in kjer je le srečal svojo ženo, jo je nadlegoval in silil, da naj se vrne zopet k njemu. Ker pa le-ta le ni hotela nazaj, jej je začel celo groziti, da jo ustrelji. Uboga ženska se je zbala teh groženj in je ovadila stvar policiji, ki je sedaj aretirala Gasperinija.

Tatvine v prosti lakti. Neki kontrolni uradnik javnih skladišč je naletel na tri možakarje prav tedaj, ko so mislili odnesti vrečo kave, ki je tehtala 25 kilogramov. Dvema se je posrečilo uiti, tretji pa je bil aretiran in je bil to 23letni Alojzij Semolič iz Brestovice, dninar, stanujoč v ljudskem prenočišču v ul. G. Gozzi.

Porotno sodišče.

Poneverjenje na pošti v Nabrežini.

Pred porotniki se je včeraj vršila razprava proti 37letnemu poštarju Leopoldu Kampjutu, doma iz Mirna pri Gorici, ki je bil obtožen, da je kot poštar v Nabrežini zagrešil zločin uradnega poneverjenja za znesek preko 1000 kron.

Razprava se je vršila vsa v slovenskem jeziku, vsled česar je bila porotna klop sestavljena iz samih slovenskih porotnikov, in sicer iz gg.: Anton Babič, Jakob Bandel, Srečko Bartelj, Andrej Bizjak, Mihael Dujmovič, Viljem Fabiani, Karel Malalan, Fran Popatnik, Josip Prebelič, Jakob Štoka, Aleksander Žgur in Fabijan Žgur.

Predsedoval je razpravi deželnosodni svetnik dr. Stegu, a votanta sta bila deželnosodni svetnik Dovgan in sodnik Uлага. Državno pravdnštvo je zastopal dr. Marinaz, a branil je obtoženca dr. Mandič.

Otvorivši razpravo je dal predsednik prečitati sledečo, v slovenskem jeziku sestavljeno obtožnico:

»Dne 7. januarja t. l. okrog 8.30 zjutraj je prišel v poštni brzojavni urad v Nabrežini, kateremu je kot poštar načeloval današnji obtoženec Leopold Kampjut, c. kr. poštni komisar dr. Anton Vagaja na uradno komisijo.

Kampjuta ni bilo v uradu. Dr. Vagaja je čakal do naslednjega jutra in ker Kampjuta le ni bilo ter se ni moglo dognati, kje je, je dal dr. Vagaja odpreti blagajno in Kampjutovo pisalno mizo ter je ugotovil, da manjka od uradnega denarja, ki je bil zaupan Kampjutu, znesek K 6857.—

Ker je iz tega sledilo jasno, da si je Kampjut prilastil omenjeni znesek ter nato pobegnil, je komisar dne 8. januarja t. l. naznanil vso stvar orožniški postaji v Nabrežini.

Se istega dne je orožniški postaje vodja Rudolf Hafner aretiral Kampjuta v neki gostilni v Komnu.

Kampjut je priznal, da si je prilastil denar, trdil je pa, da ga je k temu prignala potreba, ker je moral skrbeti za mnogoštevilno družino. Tudi ko ga je zasliševal preiskovalni sodnik, je temu pravil, da je moral skrbeti za ženo in šest nedorastlih otrok ter vrhu tega še za druge sorodnike; da je imel stroške vsled bolezni v družini itd. ter da so ga ravno te okolnosti dovedle do tega, da si je prilastil denar.

Ker pa v predležcem slučaju ni dokazana v spisih niti ena taka okolnost, ki bi v smislu § 2 k. z. bila zmožna, da obtoženca oprosti krivde, dočim je dognano z druge strani, da mu je tudi žena prinesla kot doto nekaj denarja, ki bi skupaj s službenimi prejemki zadostoval za skromno

†
Potrtim srecem javljamo sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je naš ljubljeni soprog in oče
ANTON ČAČ
včeraj ob 3 in pol zjutraj po dolgi in mučni bolezni umrl. Pogreb predragega pokojnika bo danes ob 4 in pol popoldne iz hiše žalosti v Dragi.
URŠULA ČAČ,
soproga.
Lovrenc Čač, Dragotina Čač,
sin. hči.

†
KATERINA ZORN
je danes po dolgi in mučni bolezni v starosti 55 let v Gospodu preminula.
Razžaloščen soprog **Anton**, sinovi **Stanko, Vladimir, Aleksander, Otokar, Teodor** in hčerka **Olga** naznanjajo to telko izgubo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem. — Pogreb drage pokojne bo v četrtek, dne 26. t. m. ob 10 in pol zjutraj iz hiše žalosti ulica Coroneo šte. 3.
Brez posebnega obvestila.
TRST, dne 24. marca 1914.
Novo Pogrebno Podjetje, Corso 47.

— ZDRAVNIK —
Dr. D. KARAVAN
specialist na notranje bolezni in na bolezni na dihalih (glej in osv)
ordinuje na svojem stanovanju v Trstu,
Corso št. 12
od 11/2 do 1 1/2 in od 4 1/2 do 6 1/2 popoldne.
TELEFON 171/IV.

Kadite samo cigaretni papir
Centaur
kjer je najboljši

Prodajalnica ur in dragocenosti
G. Bucher
(ex drag Dragotina Vekjota)
Trst (nazovni prejemki prodaj. D. Vekjota) Corso št. 36.
Bogati izbor uraznanih, uraznanih, dragocenosti in lepota ur. Kupuje in menja stare ure in tudi urazne v servisu prodajni. — Sprejema naročila in popravila uraznanih uraznanih, uraznanih, kateri tudi kupno ur.
BELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Proti nervoznosti, telesni šibkosti (v konvalescenci, pri kroničnem pomanjkanju slasti) je najboljšje redilo
Lecikraton
Isto se je izkazalo uspešno (glasom kliničnih spričeval), ker vsebuje tudi lecithin in druge redilne snovi tudi v slučaju Rachitis (angleška bolezen). — V slučajih nevrastenije, nevrasteničnega glavobola, nespečnosti, epilepsije, deluje izborilo.
BROM — LECIKRATON.
V slučajih malokrvnosti
ŽELEZNATI LECIKRATON
pri pljučnih boleznih pa
QUAJACOL — LECIKRATON
za Asthma in kožne bolezni
JOD LECIKRATON.
V prahu po 100 g in 250 g K 3 — K 8 40
v tabletah po 25 in 50 kom. K 150 — K 3 60
Glavna zaloga **LEKARNA PIZZUL CIGNOLA** Trst
Corso 14 (Palača Treves). — Telefon 2724.

Dr. PEČNIK
Dr. PETSCHNIGG
TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.
Zdravnik na notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in specialist na kožne in vodne (spolne) bolezni: 11 1/2—1 in 7—7 1/2.

Dr. Korsano
Specialist za sifilitične in kožne bolezni ima svojo ambulatorko
v Trstu, v ul. San Lazzaro št. 17, 1,
(Palazzo Diana)
Za cerkvijo Sv. Antona novega.
Sprejema od 12. do 1. in od 8 do 7 pop.
ženske od 8 do 6 popoldne

Nova slovenska čevljarnica
ANTONA JAVERNIKA
v Trstu, ulica Farneto 33
Sprejemajo se naročila po meri za vsakovrstne oblike, tako ameriške, angleške in druge. Sprejemajo se tudi vsakovrstne poplave po zmernih cenah. — — — **BELO SOLIDNO.**

Pristno brnsko sukno
pomladna in poletna sezona 1914.
Odresek 3'10 m dolg { 1 odresek 7 kron
1 odresek 10 kron
za kompl. moške obl. { 1 odresek 15 kron
(suknja, telovnik, hlače) 1 odresek 17 kron
+ + + s a m o + + + 1 odresek 20 kron
Odresek za črno salonsko obleko 20 K kakor tudi blago za povrhnice, turistične lode, svil. kangarne, blago za damske obleke itd. pošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna, najbolj znana tovarniška zaloga sukna
Siegel - Imhof - Brno (Moravsko)
Vzorci gratis in franko.
Ugodnosti privatnih odjemalcev, če naročujejo sukna naravnost pri trdnji Siegel - Imhof na tovarniškem mestu so snote. Stalne, nizke cene. Velik izbor. Usorna, pastljiva postrežba tudi malih naročil v popolnoma svežem blagu

Slovinci! Ako se hočete ceno :::: obleči, pojdite ::
v prodajalno izgotovljenih oblek
ALLA CITTA' DI TRIESTE
Trst, ulica Giesuè Carducci 40,
kjer najdete obleke, paletot, rangian za moške in otroke, kakor tudi velik izbor blaga za obleke po meri. Hlače in srajce za delavke v veliki izbiri.
ALLA CITTA' DI TRIESTE
TRST - Ulica Giesuè Carducci št. 40.

Veliko skladišče moških in deških oblek
„Alla Fiducia“
Trst, ulica Scorzzeria št. 4
vogal ulice Arcata
Bogata izbor moških oblek v modernih barvah od 18, 20, 22, 24 K naprej. Moške in deške obleke modernega kroja in nove risbe od K 26 do 40. Obleke za dečke od 16 K naprej. Kostimi modernega blaga od K 6 naprej. - Velika množina moških hlač od K 5.— naprej.
NB. Prodajalna ni luksurijozna in radi tega prodaja po zelo zmernih cenah.

Berson so najboljši podpetniki !!

Trgovci! Peki! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljše sloves. Narodnjak naročate pri domači tovarni, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočam se vam učati **J. J. SUBAN**, Trst, Via Vasari 10, Telefon N. 2269

Zivljenje, je treba Kampjuta poklicati na odgovor v smislu § 181 k. z.

C. kr. državno pravdnstvo torej v pogledu na §§ 14, 51 in 112 k. p. r. obtožuje Leopolda Kampjuta, pok. Valentina in pok. Analije rok. Mozetič, rojenega v Mirnu na Goriškem dne 27. januarja 1877, pristojnega v Miren, oženjenega, poštarja, nekaznovanega, da si je najprej kot poštni oficijant, pozneje pa kot poštar v Nabrežini pridržal in prilastil v raznih prilikah tekem let 1908.—1913. skupni znesek K 6857.—, ki mu je bil zaupan kot javnemu uradniku, torej premične stvari v vrednosti preko 1000 kron, ter je s tem zakrivil zločin v smislu § 181 k. z., ki se kaznuje po § 183 II. k. z.

Ko je bila obtožnica prečitana, je predsednik zaslišal obtoženca, ki je takoj na prvo predsednikovo vprašanje priznal, da si je res prilastil omenjeno svoto denarja. Na to je obirneje orisal svoje življenje še izza mladit let. Njegov oče je bil ubožen, a pošten čevljar v Mirnu. Ko je dovršil ljudsko šolo, ga je dal oče na goriško gimnazijo. Po prvem semestru v V. gimnaziji je izstopil ter ostal doma, kjer si je zaslužil kako malenkost s tem, da je poučeval druge otroke. Pozneje je prišel v Trst k svojemu stricu Alojziju Mozetiču, ki je tedaj imel potovalno agencijo. Neki drug stric, ki ga je imel tu v Trstu in ki je bil pri pošti, ga je pozneje spravil v poštno službo. Bil je najprej kakor oficijant na pošti v Kozini, a potem je bil šest let poštar v Nabrežini. Imel je plače 1600 K na leto, a s tem je moral skrbeti za ženo in za šest otrok. Pred štirimi leti je bil bolan in se je zdravil v nekem sanatoriju v Trstu. Naslednje leto je bil zopet 2 meseca bolan na pljučnici in na legarju. Poleg tega je bila pa tudi njegova žena skoraj vsako leto bolna, in bolni so bili tudi otroci. Ker je videl, da bi mu morala drugače družina stradati, je segel po tujem denarju; jemal je le po 5 do 10 kron hkratu, le parkrat je vzel po 50 do 100 kron. Sicer je bil pa njegov namen, da vso škodo povrne.

Priča poštni komisar dr. Anton Vagaja, je povedal, da je že meseca decembra l. l. nekoč izvršil revizijo v pošt-nem uradu v Nabrežini in našel, da je manjkalo preko 6000 kron denarja, a na to je bil Kampjut potegnjen iz žepa listnico in naštel manjkajoči denar. Rekel je, da je denar nesel seboj domov, ker se mu je zdelo to bolj varno. Priča je tedaj obtoženca posvaril, češ, da tega ne sme in da če se to še enkrat pripeti, ga bo suspendiral od službe. Ko je priča prišel dne 7. januarja t. l. v Nabrežino, ni bilo tam Kampjuta; bil je odšel v Komen. Priča je počakal do naslednjega dne, in ker se ni bilo Kampjuta, je dal odpreti blagajno. — Tem potom je prišel na sled poneverjenju. Glede Kampjuta je priča povedal, da je bil zelo vesten in eden najboljših in najprijaznejših uradnikov. V nabrežinskem pošt-nem uradu bi sicer moral biti nameščen uradnik, a izjemoma je bil nameščen Kampjut, dasiravno je bil le poduradnik.

Nato je predsednik prečital razne spise, med njimi tudi zapisnike izpovedeh prič, ki so bile zaslišane pred preiskovalnim sodnikom, in sicer: Ivan Dežman, Fr. Nemeč, Horak Dekleva, Karol Košuta, J. Košuta, Rudolf Dougan, Anton Petrovičič, Ivan Medič, Josip Veljak, obtoženčeva žena Olga in obtoženčeva sestra Pelagija Kampjut.

Iz teh zapisnikov izhaja, da je obtoženec živel skromno, da ni razmetaval denarja lahkomišelnost, da je vedno tožil, da ne more s svojo plačo izhajati in da komaj pričakuje službene pragmatike.

Sodišče je na to stavilo porotnikom eno samo glavno vprašanje, da li je obtoženec kriv zločina poneverjenja.

Govoril je na to državni pravdnik dr. Marinaz, ki je od porotnikov zahteval, naj pritrldijo stavljenemu jim vprašanju, češ, da bi bila oprostitev nekaj nemoralnega.

Branitelj je pa temu nasproti trdil, da čin, ki ga je zagrešil obtoženec, res ni moralen, ampak je činov, ki jih zagreše še višje stoječe osebe, kakor je obtoženec, in ki so še veliko nemoralnejši. Sramota in prava nemoralnost je to, da državni erar štedi na tak način, da namesto uradnika namešča poduradnika s 1450 kronami letne plače, in to le zato, da prištedi na troških, občina ne štedi, ko gre za princea Wieda.

Predsednik: Prosim, prosim, gospod branitelj, pustite tuje prince v miru!

Nato je branitelj še dalje govoril porotnikom na srce in slednjič dokazal, da erar ne trpi nobene škode, ker je radi onih 6000 kron odvzel Kampjutu pravico do pokojnine in se tem potom obilno odškodoval.

Ko so bili porotniki četrte ure v svoji posvetovalnici, so se vrnili v dvorano in tu je njih načelnik, gospod Jakob Štoka prečital pravorek, s katerim so porotniki soglasno zanikali stavljenemu jim vprašanje.

Na podlagi tega pravoreka je sodišče oprostilo Kampjuta obtožbe in ga takoj izpustilo v svobodo.

Tržaška sokolska župa.

Letošnji javni nastopi. Župni zlet dne 12. junija. Kraj še ni določen. Društveni nastopi: Na Opčinah dne 1. junija; pri Sv. Jakobu dne 7. junija; v Komnu dne 14. junija; v Mavhlinjah dne 28. junija; Divača je priglasila svoj nastop za prve dni junija. — Ostala društva prosimo, da nam svoje nastope nemudoma naznanijo.

Predsedništvo T. S. Z.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Trst“. Člani naj se zberó danes, v sredo, ob 2 in pol popoldne v društveni dvorani, da se skupno udeležimo pogreba člena Šentjakobske Citalnice, pok. E. Možeta. — Predsednik.

Pevsko društvo „Ilirija“ pri Sv. Jakobu. Vsled nepričakovanih zaprek se bo redni občni zbor vršil v nedeljo, 5. aprila in ne, kakor je bilo naznanjeno, v nedeljo 29. t. m.

Tržaška kmetijska družba naznanja gg. odbornikom, da ima jutri, v četrtek, ob 4 pop. v svojih prostorih odborovo sejo.

Klub slov. tehnikov v Pragi ima svoj redni občni zbor v petek, dne 27. t. m. ob 7.30 zvečer v Trunečkovi restavraciji na Vinogradih s sledečim dnevnim redom: 1) Poročilo odbora, 2) Volitev novega odbora, 3) Pravila „Zveze slov. akad. teh. društev“, 4) Slučajnosti.

Narodna delavska organizacija

Godbeni odsek NDO je imel dne 16. marca t. l. svoj redni občni zbor na katerem je bil izvoljen sledeči odbor: Švab Miloš predsednik, Vidmar Franc, podpredsednik, Babič Josip, tajnikov nam., Zega Viktor, blagajnik, Kjuder Ivan, blagajnikov nam., Cotman Franc, Kočevar Alojz, Ciak Jakob, odborniki, Pirjevec Anton, Vodopivec Ivan, pregledovalca računov, Kapelj Dominik, Kolombin Anton, nadzornika godbenih vaj, Orel Josip gospodar. — Namesto dosedanjega hišnega reda so bila sprejeta pravila, ki se predložijo namestništvu v odobrenje. Odsek ima svoje prostore, kjer se vršijo redne vaje, pri Sv. Jakobu (na stari policiji) zraven gostine Jadran. Naročila, sploh vsa pisma naj se pošiljajo na naslov: Godbeni odsek NDO Trst Sv. Jakob gostilna Jadran, ulica Industria 10.

Slovensko gledališče v Trstu.

Danes, dne 25. marca, odpade na povedana popoldnanska predstava. Zvečer ob 8.15 se uprizori senzacijsna drama

„V plamenu revolucije“

ki je bila dosedaj privlačna moč vseh svetovnih gledališč.

Vstopnice se dobivajo pri gledališki blagajni v Narodnem domu.

DAROV!

— V spomin pok. ge. Helene Sankovičeve daruje g. Ludovik Jančič moški podružnici CMD K 3 — V protest proti italijanskemu barbarstvu na Revolteli daruje g. Milan Nabergoj 2 K za isto podružnico. Vivant soquentes! — Denar v T. O. Z.

Vesti iz Istre.

Iz Kozine. Tamburaši pevskega in bralnega društva „Venec“ v Kozini prirede na velikonocni ponedeljek, dne 18. malega travna t. l. svoj prvi „plesni venček“, pri katerem se bodo razprodajale raznotere stvari v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Ker pa je to prva prireditev, prosimo sosednja društva, naj jemljejo to obrestilo v poštev.

Vesti iz Goriške

Slovensko gledališče v Gorici. Dramatični odsek „Sokola“ v Gorici naznanja, da se ponovi v sredo, dne 25. t. m., v veliki dvorani „Trgovskega doma“ burka v treh dejanjih „Veleturist“. Začetek točno ob 3 popoldne. — Z ozirom na to, da se vrši predstava popoldne, pričakuje se obilnega obiska tudi od strani okoličanov. — Nazdar!

MALI OGLASI
se računajo po 4 stot. besedo.
Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink

Dvorec za eno ali dve družini, deset minut od mesta, lep razgled v mesto in tudi na morje; cvetlični vrt in zelenik, prodaja se po zelo nizki ceni in sicer takoj. Pojasnila v ul. Belvedere 32, prodajalnica. 269

Fotografija Antona Jerkica naslov: Trst, ulica delle Poste šte. 10; Gorica, Gosposka ulica št. 7. 444

Išče se 24—30 letno prodajalko, ki je večna slovenskega in italijanskega jezika. — Pekarna Piazza Rosario šte. 4. 287

Lepa in mehlovarna soba se odda takoj v ulici Commerciala št. 11. III. nadstropje.

Mehlovarna soba se odda na trgu San Giovanni šte. 4, II. nadst. vrata 12-A. 288

Radi podiranja liše, Via Andrea Paladio št. v. 90, prodajo se vrata, okna, tvalivalniki, umetne plošče: vse v dobrem stanu. 286

Štirinajstletni deček išče službe bodisi v kaki trgovini ali v pisarni. Naslov: Fran Pernarčič, Sv. Marija Magdalena Zg. šte. 266. 260

Sv. Jakobčani!!! Priporoča se Vam znanjerna Campo St. Giacomu št. 17 — BRATA SOSIČ. 172

Spalne sobe: po jako nizki ceni prodaja mišar Anton Mihalič, ulica Cristoforo Cancellieri št. 98, stanovanje; ulica dell' Istria 10, I. nadstropje. 268

Sobica mehlovarna se odda takoj s hrano čednemu mladeniču v ulici Boschetto 40, I. nad., vrata 2.

Velika zaloga papirja za ovtke in papirnatih vreč lastne tovarne. Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerna. — GASTONE DOLLNAR, Trst, Via dei Gelsi 16, Telef. 27-81. 261

Išče se za neki zavod v Dalmaciji mladi skladiščni

(odpremi) uradnik

Z magazinersko in speditelj. prakso.

Ponudbe pod: „Otpremač št. 2159“ z oznambo plače na „Inseratni oddelek Edinosti“.

Anton Mahne, trgovec

Priporoča si občinstvu svoje trgovino jestvin in kolonijalnega blaga Trst, ulica dell' Istria št. 4 s podružnico na Greti šte. 275. VSAKOVRSNA VINA IN LIKERJI v steklenicah Blago vedno sveže, Postrežba na dom. Prodaja na drobno in na debelo.

Prodaja hotela.

Na Bledu, znanem letovišču na Kranjskem, se vrši dne 30. marca t. l. prodaja hotelskega posestva gosp. Ferdinanda Sekovanič potom javne dražbe.

Posestvo obsega glavno hotelsko poslopje z dvema »dependencama« in gospodarskimi poslopji; lep vrt s salonom in kegljiščem; njive, travnike in gozdove.

V prtiličnih prostorih nove »dependence« je bila velika špicerijska in galanterijska trgovina. — »Dependenci« se prodajo tudi posamezno: zemljišča po posameznih parcelah.

Natančnejša pojaseila daje iz prijaznosti: delniška družba pivovarne »Union« v Ljubljani.

Zaloga obuvala in lastna delavnica

A. Visintini

Trst, ulica Glasne Carducci št. 27. Podružnica: ul. Riborsca št. 31 („AL BUON OPERAIO“)

Velika izbira moskih in ženskih čevljev. Poprave se izvršujejo točno, solidno in po zmernih cenah

Častim se javiti slavn. občinstvu, da odprem v soboto, dne 28. t. m., v Sv. Ivanu št. 1049 (v hiši gosp. Gasperšiča)

Novo miredilnico.

Za obilen obisk se priporoča udani Ernest Violin.

Novo pogrebno podjetje, Trst

(vogal Piazza Goldoni) CORSO 47 - (TELEFON št. 14-02.)

Prireja pogrebe najrazličnejših razredov, od najenostavnejših s enim konjem do najluksurijoznejših in pompozantih s šestoro konji.

Najuvejša in moderna pogrebna oprava.

Prodaja najrazličnejših mrtvaških predmetov. Velika zaloga vseh vrst sveč lastnega izdelka. Najsolidnejša in točna postrežba.

Nočna naročila se sprejemajo v lastnih prostorih zaloga podjetja ul. Tesa št. 31. tel. 1402.

CENE ZMERNE. CENE ZMERNE.

Zastopstvo s prodajo pogrebni predmetov: J. MRZEK, Opoline št. 170; T. VITEZ v Nabrežini (trg pri cerkvi); A. JAMŠEK, pri Orohu (Neghero).

Jos. König
nemški zobotehnik
Trst, ulica San Nicolò št. 18./II.
Sprejema od 10 do 1 in od 3 do 8 popol.

Nova zaloga
šip, posodja in kuhinjskih potrebščin
Trst, Istrska cesta (Via dell' Istria) šte. 16.
Namešča osebno stekla in brezplačno.
Velika izber za gostilne in kčme. — Cene zmerne.

Prva in edina pisarna
— v vojaški stvari —
(Koncesioniran od s. k. namestništva)
Trst, ulica della Caserma 5, II. n.

Daja svetovne in informacije o vsem, kar se tiče avnoveca in vojaške službe. Iskalci in odprilja vnahe vrsto pravnih vojaških zadejav — sproščanje od vaj, omejitno pravo, novotvstva, šentiva, docenjanje zakonitih ugodnosti glede prenosne službe, vprajetja v vojaške kole itd. — Pooblaščena je svetovati stranke pred oblatajami. — Konevovanja hitro in točno. — Uradne ure: Ob delavnih dneh od 8. popoldne do 6. popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. popol.

Zaloga olja in
::: Jesiha :::
mila in svet ter vseh potrebščin za gospodinjje
TRST - Via delle Acque 7.
Važno: V prodajalni je posebna shramba, v kateri lahko perite odložilo cule.

Alojzij Boik
Trst ul. Belvedere 3, Tel. 342 R.VIII.
Trgovina delikates,
kolonijalnega blaga in jestvin vseh vrst. — Blago vedno sveže in prave vrste. — Razpošilja se tudi po pešti in dostavlja na dom.

Umetno - fotografski atelje
Trst, ulica Rivo št. 42 Trst, ulica Rivo št. 42
(prtiličje) — pri Sv. Jakobu — (prtiličje)

Izvršuje vsake fotografirane del, kakor tudi razgled, pesnetke, sotravnost lekalov, porcelanske plošče in vsakovrste sponenke itd. itd.
Posebnost: Povečanje vsake fotografije
Redi odločeni gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na čepu, avtomatsko tadi enaj mese